

Fries Wisselprotocol CVRM

Auteurs: Wim Brunninkhuis, Martinus Fennema en Froukje Ubels, November 2014

Beheerder: Froukje Ubels

Basis

- Educatie
- Leefstijloptimalisatie:
  - matig alcoholgebruik
  - bewuste voeding waaronder zoutbeperking (tot 5 gram/dag)
  - stoppen roken
  - voldoende lichamelijke activiteiten
  - stress management
- Gewichtsreductie c.q. gewichtsbeheersing
- (eventuele) Medicamenteuze therapie in kader van diabetes mellitus en/of CVRM

Hypertensie

Naar 2^e lijn

- Hypertensieve crise
- Vermoeden secundaire hypertensie
- Minimaal 3 antihypertensiva en persisterend RR > 140/90 mmHg (of > 160/90 mmHg bij > 80 jaar)
- Hypertensie (RR > 130/80 mmHg) bij persisteren microalbuminurie (ACR > 2,5 mg/mmol creat bij mannen en > 3,5 mg/mmol creat bij vrouwen) ondanks RAAS-remmer

Check vooraf:

- Overmatig drop en zoutgebruik
- Alcoholabusus
- Medicatie:
  - Therapietrouw
  - bloeddruk verhogende medicatie
- Bloeddruk meetmethode
- Uitvragen obstructief slaap apnoe syndroom

Naar 1^e lijn

- Bereiken van streefwaarde vastgesteld in individueel zorgdoelen behandelplan
- Stabiel meest haalbare behandeling, geen verdere verbetering te verwachten
- Diagnostiek afgerond, concreet behandeladvies
- Wens patiënt om door huisarts te worden behandeld
- Beperkte levensverwachting, niet meer in staat om naar het ziekenhuis te gaan

Hypercholesterolemie/dyslipidemie

Naar 2^e lijn

- (Verdenking) erfelijke hypercholesterolemie* of andere vetstofwisselingsstoornis (erfelijk of secundair), indien zonder medicatie:
  - totaal cholesterol > 8 mmol/l

- Totaal cholesterol/HDLcholesterol ratio > 8
- triglyceriden > 8 mmol/l
- HDL mannen <0.7 mmol/l, vrouwen < 0.8 mmol/l
- Niet bereiken streefwaarde, indien vastgesteld in individueel zorgdoelen behandelplan, LDL < 2.5mmol/l of < 1.8 mmol/l (op indicatie)
- Eerdere rhabdomyolyse bij statine

*Schema voor de diagnose van Familiaire Hypercholesterolemie

1) Familie anamnese

1. Eerste graads familieleden bekend met premature hart-en-vaatziekten	1
2. Eerste graads familieleden bekend met LDL-chol > 95 ste percentiel.	

1. Eerste graads familieleden met xanthomen en/of arcus lipoïdes	
2. Kinderen jonger dan 18 jaar en met LDL-chol > 95 ste percentiel	2
3. Eerste graads familieleden bekend met FH DNA mutatie	

2) Voorgeschiedenis

1. Bekend met prematuur coronarialijden	2
2. Bekend met prematuur cerebrovasculair- of perifeervaatlijden	1

3) Lichamelijk onderzoek

1. Aanwezigheid van xanthomen en/of arcus lipoïdes	5

4) Laboratorium onderzoek – volwassenen
(normale triglyceriden en HDL-cholesterol)

1. LDL-cholesterol > 8.5 mmol/l	8
2. LDL-cholesterol 6.5 – 8.4 mmol/l	5
3. LDL-cholesterol 5.0 – 6.4 mmol/l	3
4. LDL-cholesterol 4.0 – 4.9 mmol/l	1

5) DNA onderzoek

1. bekend met mutatie in het LDL-receptor gen	8

Diagnose FH

Zeker: 8 punten of meer

Waarschijnlijk: 6 – 7 punten

Mogelijk: 3 – 5 punten

Naar 1e lijn

- Bereiken van streefwaarde vastgesteld in individueel zorgdoelen behandelplan
- Stabiel meest haalbare behandeling, geen verdere verbetering te verwachten
- Diagnostiek afgerond, concreet behandeladvies
- Wens patiënt om door huisarts te worden behandeld
- Beperkte levensverwachting, niet meer in staat om naar het ziekenhuis te gaan

Nierfunctiestoornissen

Naar 2^e lijn

- Vermoeden onderliggende primaire nieraandoening
- Achteruitgang nierfunctie:
  - <65jr eGFR <45ml/min
  - >65jr eGFR <30ml/min
- Macroalbuminurie, ongeacht de eGFR

Overleg nefroloog / internist met nefrologische belangstelling (zie telenefrologie):

- Progressie (micro)albuminurie ondanks adequate bloeddrukregulatie met bij voorkeur RAAS-remmer
- Achteruitgang nierfunctie:
  - <65jr eGFR 45-60ml/min
  - >65jr eGFR 30-45ml/min

Naar 1^e lijn

- Bereiken van optimale en stabiele nierfunctie en/of (micro)albuminurie, geen verdere verbetering te verwachten
- Diagnostiek afgerond, concreet behandeladvies
- Wens patiënt om door huisarts te worden behandeld
- Beperkte levensverwachting, niet meer in staat om naar het ziekenhuis te gaan
- Stabiele micro-albuminurie bij adequate bloeddrukregulatie (met bij voorkeur een RAAS remmer) en normale eGFR

Overige op individuele indicatie

Naar 2^e lijn

- 10-jaars Risicoscore <10% maar bijkomende risico verhogende factoren en/of verdenking eindorgaanschade
- Ter overweging: diagnostiek naar onbegrepen prematuur atherosclerotisch en/of trombotisch vaatlijden:
  - mannen < 50 jaar
  - vrouwen <55 jaar
- Recidief hart- en vaatziekten ondanks behaalde streefwaarden CVRM zoals vastgesteld in individueel zorgdoelen behandelplan
- In alle gevallen waarin de huisarts het wenselijk acht de patiënt te verwijzen, zoals bijvoorbeeld sterk afwijkende of clustering van risicofactoren op jonge leeftijd

Naar 1^e lijn

- Bereiken van streefwaarde vastgesteld in individueel zorgdoelen behandelplan
- Stabiel meest haalbare behandeling, geen verdere verbetering te verwachten
- Diagnostiek afgerond, concreet behandeladvies
- Wens patiënt om door huisarts te worden behandeld
- Beperkte levensverwachting, niet meer in staat om naar het ziekenhuis te gaan

ECG afwijkingen (wisselprotocol Drachten)

Naar 2^e lijn

- Aanwijzingen eindorgaanschade: LVH bij persisterende hypertensie en niet reagerend op de ingestelde medicatie
- Afwijkend ECG en cardiaal niet bekend in die gevallen waarin de cardioloog en /of beoordelend internist verwijzing adviseert

Naar 1^e lijn

- Bereiken van streefwaarde vastgesteld in individueel zorgdoelen behandelplan
- Stabiel meest haalbare behandeling, geen verdere verbetering te verwachten

- Diagnostiek afgerond, concreet behandeladvies
- Wens patiënt om door huisarts te worden behandeld
- Beperkte levensverwachting, niet meer in staat om naar het ziekenhuis te gaan

Format verwijzen

Zorgdomein:

Informatieoverdracht naar 2^e lijn

- Gebruikelijke personalia
- Voorgeschiedenis (volledig, niet orgaanspecifiek)
- Reden van verwijzing, opgesteld risicoprofiel en reeds ingezette beleid, waaronder eventueel
  - Verwijzing diëtiste
  - Leefstijlbegeleiding
  - Rookstop Pogingen
  - Overige niet-medicamenteuze interventies
- Actuele en voor verwijzing relevante reeds gebruikte medicatie met vermelding resultaat en/of reden van staken/wijziging medicatie
- Individueel zorgdoelen behandelplan
- Allergieën/intoleranties

Informatieoverdracht naar 1^e lijn

- Bevindingen diagnostiek, inclusief laboratorium gegevens
- Conclusie en beantwoording vraagstelling
- Behandeladvies, met expliciete vermelding (niet)medicamenteuze adviezen
- Ingestelde therapie en behaald resultaat
- Aandachtspunten voor controle en beleid, inclusief wat met patiënt is besproken

Teleconsultatie:

Voor overleg nefroloog: zo mogelijk gebruik maken van ‘telenefrologie’

Voor overleg overige medisch specialisten: raadpleeg mogelijkheden tot teleconsultatie (in ontwikkeling)

Shared Care

Principe

Complementaire taakverdeling tussen huisarts en medisch specialist: huisarts laag complexe zorg, medisch specialist hoog complexe zorg (specialisme en/of orgaanspecifiek).

2^e lijn

Behandeling cardiovasculaire orgaanlijden (cardioloog, vaatchirurg, neuroloog)

Verwijzing patiënt retour 1^e lijn indien specialistische begeleiding niet meer nodig blijkt (wisselprotocol)

Expliciete vermelding in correspondentie aan huisarts tot noodzaak CVRM in 1^e lijn

1^e lijn

inclusie CVRM

behandeling CVRM op geleide van individueel zorgdoelen behandelplan, inclusief wisselprotocollen
terugkoppeling aan medisch specialist gegevens CVRM

Literatuur

De Grauw WJC etal. Landelijke transmurale afspraak chronische nierschade. Huisarts Wet 2009;52(12):586-97

Kwaliteitsinstituut voor de gezondheidszorg CB0. Multidisciplinaire richtlijn cardiovasculair risicomanagement. Herziening 2011. Utrecht CB) 2011, www.kwaliteitskoepel.nl

Sluiter AC etal. Landelijke transmurale afspraak diabetes mellitus type 2 2012;55(1):S1-12

	Verwijzing van 1 ^e naar 2 ^e lijn	Terugverwijzing van 2 ^e naar 1 ^e lijn:
<p>Hypertensie:</p> <p>Check vooraf: -Overmatig drop- en zoutgebruik -Alcoholabuis -Therapietrouw -Evt bloeddrukverhogende medicatie -Meetmethode bloeddruk -Obstructief slaap apnoe syndroom</p>	<p>Hypertensieve crise</p> <p>Vermoeden secundaire hypertensie</p> <p>Minimaal 3 antihypertensiva en persisterend RR>140/90 mmHg (of 160/90mmHg bij >80 jr)</p> <p>Hypertensie (RR>130/80mmHg) bij persisteren microalbuminurie (ACR>2,5 mg/mmol creat voor mannen en >3,5 mg/mmol creat voor vrouwen) ondanks RAAS-remmer</p>	<p>Bereiken streefwaarde zoals vastgesteld in individueel zorgplan</p> <p>Stabiel meest haalbare behandeling, geen verdere verbetering te verwachten</p> <p>Diagnostiek afgerond, concreet behandeladvies</p> <p>Wens patiënt om door huisarts te worden behandeld</p> <p>Beperkte levensverwachting, niet meer in staat om naar ziekenhuis te gaan</p>
<p>Hypercholesterolemie /dyslipidemie</p>	<p>(Verdenking) erfelijke hypercholesterolemie of andere vetstofwisselingsstoornis (erfelijk of secundair), indien zonder medicatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - totaal cholesterol >8 mmol/l - totaal cholesterol/HDLchol ratio > 8 - triglyceriden > 8 - HDL mannen <0.7 mmol/l, vrouwen <0,8 mmol/l <p>Niet bereiken streefwaarde, indien vastgesteld in individueel zorgbehandelplan, LDL < 2.5mmol/l of < 1.8 mmol/l (op indicatie)</p> <p>Eerdere rhabdomyolyse bij statine</p>	<p>Bereiken van streefwaarde vastgesteld in individueel zorgbehandelplan</p> <p>Stabiel meest haalbare behandeling, geen verdere verbetering te verwachten</p> <p>Diagnostiek afgerond, concreet behandeladvies</p> <p>Wens patiënt om door huisarts te worden behandeld</p> <p>Beperkte levensverwachting, niet meer in staat om naar het ziekenhuis te gaan</p>
<p>Nierfunctiestoornissen</p> <p>(maak zo mogelijk gebruik van teleconsultatie)</p>	<p>Vermoeden onderliggende primaire nieraandoening</p> <p>Achteruitgang nierfunctie:</p> <ul style="list-style-type: none"> o <65jr eGFR <45ml/min o >65jr eGFR <30ml/min <p>Macroalbuminurie, ongeacht de eGFR</p> <p>Overleg nefroloog/internist (telenefrologie):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Progressie (micro)albuminurie ondanks adequate bloeddrukregulatie met bij voorkeur RAAS-remmer 2. achteruitgang nierfunctie: <ul style="list-style-type: none"> o <65jr eGFR 45-60ml/min o >65jr eGFR 30-45ml/min 	<p>Bereiken van optimale en stabiele nierfunctie en/of (micro)albuminurie, geen verdere verbetering te verwachten</p> <p>Diagnostiek afgerond, concreet behandeladvies</p> <p>Wens patiënt om door huisarts te worden behandeld</p> <p>Beperkte levensverwachting, niet meer in staat om naar het ziekenhuis te gaan</p> <p>Stabiele micro-albuminurie bij adequate bloeddrukregulatie (met bij voorkeur RAAS remmer) en normale eGFR</p>
<p>Overige</p>	<p>10-jaars Risicoscore <10% maar bijkomende risico verhogende factoren en/of verdenking eindorgaanschade</p>	<p>Bereiken van streefwaarde vastgesteld in individueel zorgbehandelplan</p> <p>Stabiel meest haalbare behandeling, geen</p>

	<p>Ter overweging: diagnostiek naar onbegrepen prematuur atherosclerotisch en/of trombotisch vaatlijden:</p> <ul style="list-style-type: none"> o mannen < 50 jaar o vrouwen <55 jaar <p>Recidief hart- en vaatziekten ondanks behaalde streefwaarden CVRM zoals vastgesteld in individueel zorgbehandelplan</p> <p>In alle gevallen waarin de huisarts het wenselijk acht de patiënt te verwijzen, zoals bijvoorbeeld sterk afwijkende of clustering van risicofactoren op jonge leeftijd</p>	<p>verdere verbetering te verwachten</p> <p>Diagnostiek afgerond, concreet behandeladvies</p> <p>Wens patiënt om door huisarts te worden behandeld</p> <p>Beperkte levensverwachting, niet meer in staat om naar het ziekenhuis te gaan</p>
ECG-afwijkingen	<p>Aanwijzingen eindorgaanschade: LVH bij persisterende hypertensie en niet reagerend op de ingestelde medicatie</p> <p>Afwijkend ECG en cardiaal niet bekend in die gevallen waarin de cardioloog en /of beoordelend internist verwijzing adviseert</p>	<p>Bereiken van streefwaarde vastgesteld in individueel zorgbehandelplan</p> <p>Stabiel meest haalbare behandeling, geen verdere verbetering te verwachten</p> <p>Diagnostiek afgerond, concreet behandeladvies</p> <p>Wens patiënt om door huisarts te worden behandeld</p> <p>Beperkte levensverwachting, niet meer in staat om naar het ziekenhuis te gaan</p>